

महसूल विभागामार्फत राज्यात “महसूल
दिन”- दिनांक १ ऑगस्ट पासून
“महसूल पंधरवडा-२०२४” साजरा
करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण- २०२४/प्र.क्र.१३६/ई-१
मुख्य इमारत, पहिला मजला,
मंत्रालय मुंबई-४०० ०३२
दिनांक- ३० जुलै, २०२४.

- संदर्भ- १) शासन परिपत्रक, महसूल व वन विभाग, क्र. संकीर्ण -१०/००/प्र. क्र.३०६/म-५,
दिनांक १९.०७.२००२
२) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र. संकीर्ण-०२/२०१०/प्र.क्र.१२/ई-१,
दिनांक ३.०९.२०१०
३) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र. संकीर्ण-०२/२०१०/प्र.क्र.१२/ई-१,
दिनांक ६.०९.२०११
४) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र. संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र. १४९/ई-१, दिनांक
२५.०७.२०२३.
५) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र. संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र. १३६/ई-१, दिनांक
२४.०७.२०२४

प्रस्तावना :-

संदर्भ क्र. १ येथील शासन परिपत्रकान्वये, महसूल विभागाने जिल्हा स्तरीय महसूली कामे वेळच्यावेळी पूर्ण करुन त्यानुसार अभिलेख अद्यावत करणे, वसूलीच्या नोटीसेस पाठविणे, मोजणी करणे, अपिल प्रकरणांची चौकशी करणे इ. कामे वेळच्यावेळी व वेळापत्रकानुसार करणा-या अधिकारी/ कर्मचा-यांचा आणि महसूली वसुलीचे उद्दिष्ट पार करणा-या अधिकारी/कर्मचा-यांचा सत्कार करण्याकरीता आणि महसूल विभागाने केलेल्या कामकाजाचा आढावा जनतेसमोर ठेवण्याकरीता दरवर्षी दिनांक १ ऑगस्ट हा “महसूल दिन” म्हणून राज्यभर साजरा करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

तसेच, महसूल विभागाच्या क्षेत्रीय कार्यालयांमध्ये उत्कृष्ट काम करणा-या व नवनवीन संकल्पना राबविणा-या जिल्हाधिकारी यांचा दरवर्षी राज्यस्तरावर “उत्कृष्ट जिल्हाधिकारी” म्हणून

प्रशस्तीपत्र व सन्मानचिन्ह देऊन, गौरव-सन्मान करण्याचा निर्णय संदर्भ क्र. २ च्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला आहे. तदनंतर, याच धर्तीवर विभागनिहाय उत्कृष्ट काम करणा-या अपर जिल्हाधिकारी, उपजिल्हाधिकारी, तहसिलदार, नायब तहसिलदार, अव्वल कारकून, मंडळ अधिकारी, लिपिक, तलाठी, पोलीस पाटील व कोतवाल यांचा उत्कृष्ट अधिकारी/कर्मचारी म्हणून गौरव-सन्मान करण्याचा निर्णय संदर्भ क्र. ३ च्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला आहे.

महसूल विभागाकडून देण्यात येणा-या सेवा आणि विभागाद्वारे राबविण्यात येणा-या विविध योजना याबाबत राज्यातील नागरिकांना अधिकाधिक माहिती प्राप्त होऊन त्यांना योग्य लाभ घेता यावा. तसेच, त्याबाबत नागरिकांमध्ये जागरूकता वाढावी, शासनाबद्दल आणि शासनाच्या कामकाजाबद्दल नागरिकांचा विश्वास वृद्धिंगत व्हावा, यासाठी विशेष मोहिम व लोकाभिमुख उपक्रम राबविण्याच्या उद्देशाने १ ऑगस्ट महसूल दिनापासून **“महसूल सप्ताह”** साजरा करण्याबाबतचा शासन निर्णय संदर्भ क्र. ४, दिनांक २५ जुलै, २०२३ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे. यावर्षी, देखील महसूल दिन- १ ऑगस्ट पासून **“महसूल सप्ताह-२०२४”** साजरा करण्याबाबत शासन निर्णय संदर्भ क्र. ४, दिनांक २४ जुलै, २०२४ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे.

तथापि, गतवर्षी महसूल सप्ताहादरम्यान आयोजित करण्यात आलेल्या विविध कार्यक्रम आणि शिबीरे यांना प्राप्त झालेला जनप्रतिसाद आणि कार्यक्रमाचे यशस्वी आयोजन विचारात घेऊन, महसूल दिनानिमित्त अधिकाधिक लोकाभिमुख कार्यक्रम राबविणे शक्य व्हावे यासाठी यावर्षी महसूल दिन- १ ऑगस्ट पासून **“महसूल पंधरवडा-२०२४”** आयोजित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

१. महसूल विभागाने जिल्हा स्तरीय महसूली कामे वेळच्यावेळी पूर्ण करून त्यानुसार अभिलेख अद्यावत करणे, वसूलीच्या नोटीसेस पाठविणे, मोजणी करणे, अपिल प्रकरणांची चौकशी करणे इ. कामे वेळच्यावेळी व वेळापत्रकानुसार करणा-या अधिकारी/कर्मचा-यांचा आणि महसूल वसूलीचे उद्दिष्ट पार करणा-या अधिकारी/कर्मचा-यांचा सत्कार करण्याकरीता आणि महसूल विभागाने केलेल्या कामकाजाचा आढावा जनतेसमोर ठेवण्याकरीता संदर्भ क्र. १, २ व ३ नुसार, **दरवर्षीप्रमाणे दिनांक १ ऑगस्ट, २०२४ हा “महसूल दिन” म्हणून राज्यभर साजरा करण्यात यावा. तसेच, यावर्षी महसूल दिनापासून दिनांक १ ते १५ ऑगस्ट या दरम्यान राज्यभरात “महसूल पंधरवडा -२०२४” साजरा करण्यात यावा.**
२. या महसूल पंधरवड्यामध्ये, प्रत्येक दिवशी जिल्हाधिकारी कार्यालयामार्फत समाजाच्या विविध घटकातील नागरिकांसाठी पुढील प्रमाणे विशेष मोहिम/कार्यक्रम/ उपक्रम/ शिबीरे/महसूल अदालत यांचे आयोजन करण्यात यावे. **सदर “महसूल पंधरवडा” मध्ये**

ध्यावयाच्या कार्यक्रमाचा तपशिल शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट येथे नमुद केल्याप्रमाणे असून सर्व विभागीय आयुक्त/जिल्हाधिकारी कार्यालयांनी त्याप्रमाणे उचित कार्यवाही करावी.

दिनांक	कार्यक्रमाचे स्वरूप
१ ऑगस्ट	“ महसूल दिन साजरा करणे व महसूल पंधरवडा शुभारंभ” “ मुख्यमंत्री-माझी लाडकी बहीण योजना”
२ ऑगस्ट	“मुख्यमंत्री युवा कार्य प्रशिक्षण योजना”
३ ऑगस्ट	“ मुख्यमंत्री तीर्थ दर्शन योजना”
४ ऑगस्ट	“स्वच्छ व सुंदर माझे कार्यालय”
५ ऑगस्ट	“कृषी मार्गदर्शन कार्यक्रम”
६ ऑगस्ट	“शेती, पाऊस आणि दाखले”
७ ऑगस्ट	“युवा संवाद”
८ ऑगस्ट	“महसूल- जन संवाद”
९ ऑगस्ट	“महसूल ई-प्रणाली”
१० ऑगस्ट	“सैनिक हो तुमच्यासाठी”
११ ऑगस्ट	“आपत्ती व्यवस्थापन मार्गदर्शन”
१२ ऑगस्ट	“एक हात मदतीचा- दिव्यांगांच्या कल्याणाचा”
१३ ऑगस्ट	“महसूल अधिकारी/कर्मचारी” यांचे प्रशिक्षण
१४ ऑगस्ट	“महसूल पंधरवडा वार्तालाप”
१५ ऑगस्ट	“ महसूल संवर्गातील कार्यरत/सेवानिवृत्त अधिकारी/कर्मचारी संवाद उत्कृष्ट अधिकारी/ कर्मचारी पुरस्कार वितरण” व महसूल पंधरवडा सांगता समारंभ”

३. सदर महसूल पंधरवडा कालावधीत संचालक, भूमी अभिलेख, पुणे आणि नोंदणी महानिरिक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, पुणे यांनी त्या-त्या उपविभागाशी संबंधित योजनांच्या अनुषंगाने विशेष शिबीरे/कार्यक्रम आयोजित करण्यात यावीत.
४. महसूल पंधरवड्यानिमित्त आयोजित करण्यात आलेल्या विविध कार्यक्रमांच्या यशस्वी आयोजनासाठी विभागीय आयुक्त कार्यालयातील वरीष्ठ अधिका-यांनी संबंधित कार्यक्रम/ शिबीरे/ विशेष कक्ष येथे वैयक्तिकरित्या उपस्थित राहून सदर कार्यक्रमांमध्ये सहभाग घ्यावा तसेच कार्यक्रमाचे नियोजन व संनियंत्रण करावे.
५. सदर कार्यक्रमाच्या आयोजनासाठी महसूल विभागाच्या अखत्यारीतील अधिकारी / कर्मचा-यांव्यतिरिक्त अन्य प्रशासकीय विभागाच्या अखत्यारीतील जिल्हास्तरावरील कार्यालयातील अधिकारी/ कर्मचारी यांना देखील सामावून घ्यावे.

६. महसूल पंधवड्यानिमित्त आयोजित विविध कार्यक्रम, शिबीरे इ. साठी आजी/ माजी विधानसभा, विधानपरिषद सदर तसेच लोकसभा, राज्यसभा सदस्य तसेच अन्य लोकप्रतिनिधींना संबंधित अधिका-यांनी आमंत्रित करावे.
७. महसूल विभाग, जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमी अभिलेख, पुणे आणि नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, पुणे यांच्यामार्फत राबविण्यात येणा-या विविध शासकीय योजनांची माहिती विशद करणा-या लघु चित्रफिती (Small Videos) तयार करून विविध प्रसारमाध्यमांद्वारे सदर माहिती जनतेपर्यंत पोहचविण्याच्या उद्देशाने उचित कार्यवाही करावी.
८. दिनांक १ ऑगस्ट पासून “महसूल पंधरवडा” आयोजनाच्या अनुषंगाने किमान ४ ते ५ दिवस आधीपासून या कार्यक्रमांची रुपरेखा, कार्यक्रमांचे स्वरूप, वेळापत्रक, शासनाच्या विविध कल्याणकारी योजना नागरिकांस/जनतेस कश्याप्रकारे लाभदायक ठरणार आहेत, हे अधोरेखित करून प्रसिध्दीपत्रक तयार करून त्याचे वितरण करण्यात यावे. तसेच, जिल्ह्यातील आघाडीची वृत्तपत्रे, वृत्तवाहिन्या व सोशल मिडीया याद्वारे या कार्यक्रमांचा प्रचार व प्रसिध्दी करण्यात यावी.
९. या कार्यक्रमाच्या आयोजनापुर्वी, आयोजनादरम्यान व आयोजनपश्चात प्रसिद्धीसाठी स्थानिक प्रसिद्धी माध्यमांचे सहकार्य घ्यावे. जिल्हा/ तालुका मुख्यालये, शासकीय कार्यालये, बाजारपेठा इ. ठिकाणी महसूल पंधरवडा निमित्त आयोजित कार्यक्रमांबाबत प्रसिद्धी फलक लावण्यात यावे. महसूल सप्ताहामधील कार्यक्रम अधिकाधिक आकर्षक आणि नाविन्यपूर्ण करण्याच्या दृष्टीने, सर्व संबंधित अधिका-यांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रामध्ये त्या-त्या भागातील गरजा, भौगोलिक परिस्थिती इत्यादी विचारात घेऊन त्याप्रमाणे या कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करावी.
१०. प्रत्येक जिल्हाधिकारी/उप विभागीय अधिकारी/तहसिलदार कार्यालयांमध्ये हेल्पडेस्क किंवा हेल्पलाईन किंवा व्हॉट्सअॅपद्वारे मदत करण्याकरीता यंत्रणा/कक्ष तयार करून गरजू नागरिकांना मार्गदर्शन तसेच त्यांच्या शंकांचे निरसन करून त्यांची कामे पूर्ण करण्याकरीता आवश्यक ती व्यवस्था/कार्यवाही करण्यात यावी.
११. जिल्हाधिका-यांनी महसूल पंधरवड्यामध्ये शासनाचे महत्त्वाचे कायदे, विकास योजना, उपक्रम, धोरणे यांस प्रसिद्धी मिळण्याच्या अनुषंगाने याबाबतची सखोल माहिती असलेल्या तंत्रज्ञाच्या मुलाखती/व्याख्याने यांचे प्रक्षेपण स्थानिक वृत्तवाहिन्यांवर करण्यात यावे.
१२. महसूल विभागामार्फत देण्यात येणारे विविध दाखले आणि प्रमाणपत्रे, त्यासाठी आवश्यक असणारी कागदपत्रांबाबतची माहितीपत्रके तयार करून नागरिकांना याचा अधिकाधिक लाभ घेण्याच्या अनुषंगाने महसूल पंधरवड्यामध्ये प्रचार व प्रसिद्धी करण्यात यावी.

१३. सदर महसूल पंधरवडा कालावधीत सर्व घटकातील नागरिकांचा सहभाग अपेक्षित असल्याने, अशा कार्यक्रम/कार्यशाळा याचे आयोजन करताना याबाबत विशेष काळजी घेण्यात यावी.

१४. प्रत्येक जिल्हाधिकारी कार्यालयाने महसूल पंधरवड्याच्या अनुषंगाने आयोजित केलेल्या कार्यक्रमांच्या **फलनिष्पत्तीबाबतचा संपूर्ण अहवाल छायाचित्रांसह** विभागीय आयुक्त यांच्यामार्फत शासनास सादर करावा.

१५. महसूल पंधरवड्याच्या आयोजनाचा खर्च त्या-त्या कार्यालयाच्या कार्यालयीन खर्चासाठी असलेल्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा. या कार्यक्रमांच्या आयोजनावेळी अनावश्यक खर्च टाळण्यात यावा. तसेच, कार्यक्रमाच्या आयोजनासाठी आवश्यकतेनुसार विभागीय आयुक्तांचे मार्गदर्शन घ्यावे.

१६. महसूल सप्ताह-२०२४ च्या आयोजनासंदर्भात निर्गमित करण्यात आलेला संदर्भ क्र. ४ येथील शासन निर्णय, दिनांक २४ जुलै, २०२४ याद्वारे अधिक्रमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०७३०१७५७३९३८१९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(राजेश कुमार)

अपर मुख्य सचिव, महसूल, मुद्रांक शुल्क
व नोंदणी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उपमुख्यमंत्री (गृह)/मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. सर्व अ.मु.स./प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. विभागीय आयुक्ते (सर्व)
८. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमी अभिलेख, पुणे

९. नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, पुणे
१०. विभागीय उपायुक्त (महसूल/सामान्य), विभागीय आयुक्त कार्यालय (सर्व)
११. जिल्हाधिकारी (सर्व)
१२. निवासी उपजिल्हाधिकारी (सर्व)
१३. उपविभागीय अधिकारी /तहसिलदार/नायब तहसिलदार (सर्व)
१४. महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
१५. महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
१६. सर्व सह सचिव/उप सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१७. सर्व अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१८. निवडनस्ती (ई-१)

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२४/प्रक्र १३६/ई-१, दिनांक ३० जुलै, २०२४ सोबतचे
परिशिष्ट

दिनांक	कार्यक्रमाचे स्वरूप
१ ऑगस्ट	<p><u>“महसूल दिन साजरा करणे व महसूल पंधरवडा शुभारंभ”</u> <u>“ मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजना”</u></p> <p>अ) राज्यातील महिलांच्या आर्थिक स्वातंत्र्यासाठी, त्यांच्या आरोग्य आणि पोषणामध्ये सुधारणा करणे आणि कुटुंबातील त्यांची निर्णायक भूमिका मजबूत करणे, यासाठी महाराष्ट्र राज्यात “मुख्यमंत्री- माझी लाडकी बहीण” योजना सुरु करण्यास शासन निर्णय, दिनांक २८.०६.२०२४ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे.</p> <p>आ) “मुख्यमंत्री- माझी लाडकी बहीण” योजनेचा लाभ मिळण्यासाठी अर्जदारांना राज्याचे अधिवास प्रमाणपत्र/ राज्यातील जन्म दाखला, सक्षम प्राधिकारी यांनी दिलेला कुटुंब प्रमुखांचा उत्पन्नाचा दाखला, रेशनकार्ड, आधारकार्ड इ. कागदपत्रे सादर करणे आवश्यक आहेत. सदर योजनेचा लाभ अधिकाधिक महिलांना प्राप्त व्हावा, त्यासाठी आवश्यक असणारी कागदपत्रे त्यांना तातडीने उपलब्ध व्हावीत यासाठी विशेष शिबीर आयोजित करण्यात यावे त्यासाठी आवश्यकतेनुसार मनुष्यबळ उपलब्ध करून देण्यात यावे</p> <p>इ) “मुख्यमंत्री- माझी लाडकी बहीण” योजनेचे अर्ज पोर्टल/मोबाईल ॲप/ सेतू सुविधा केंद्रे येथून ऑनलाइन भरण्याची तरतूद करण्यात आली आहे. सदर योजनेचा लाभ मिळण्यासाठी आवश्यक असणारी काही कागदपत्रे/ दाखले आपले सरकार पोर्टलद्वारे, महा- ऑनलाइन प्रणालीद्वारे प्रदान करण्यात येतात. या योजनेच्या अनुषंगाने लाभार्थ्यांचे मोठ्या प्रमाणावर अर्ज प्राप्त होण्याची शक्यता असल्याने महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळाशी समन्वय साधून पोर्टल व डेटा सेंटर सुरळीतपणे सुरु राहील याची कृपया दक्षता घेण्यात यावी.</p> <p>ई) सदर योजनेअंतर्गत अर्ज करण्यासाठी सरकार सेवा केंद्र/ ई-सेवा केंद्र/सेतू केंद्र/ तहसिल कार्यालये इ. येथे उपस्थित राहणा-या महिला अर्जदारांना आणि त्यांच्या प्रतिनिधींना सौजन्याची वागणूक देण्याबाबत आणि त्यांना आवश्यक ती मदत व सहकार्य करण्याबाबत सर्व संबंधितांना सूचना देण्यात याव्यात.</p> <p>उ) सदर योजनेच्या लाभापासून एकही पात्र वंचित राहणार नाही, याबाबत विशेष दक्षता घ्यावी.</p>
२ ऑगस्ट	<p><u>“मुख्यमंत्री युवा कार्य प्रशिक्षण योजना”</u></p> <p>अ) राज्यातील युवकांना त्यांच्या शिक्षणानंतर प्रत्यक्ष कामाचे प्रशिक्षण देवून त्यांची नोकरी मिळण्याची क्षमता वाढविण्यासाठी शासन निर्णय, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, दिनांक १९.०७.२०२४ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे.</p> <p>आ) सदर योजनेचा लाभ अधिकाधिक युवकांना प्राप्त व्हावा, त्यासाठी अधिवास प्रमाणपत्र, आधारकार्ड इ. आवश्यक असणारी कागदपत्रे त्यांना तातडीने उपलब्ध व्हावीत यासाठी विशेष शिबीर आयोजित करण्यात यावे त्यासाठी आवश्यकतेनुसार मनुष्यबळ उपलब्ध करून देण्यात यावे.</p>

	<p>इ) सदर योजनेंतर्गत शासकीय/ निमशासकीय आस्थापना/ उद्योग/ महामंडळ यामध्ये मंजूर पदांच्या ५ टक्के इतके उमेदवार कार्यप्रशिक्षणासाठी घेता येतील अशी तरतूद आहे. सदर तरतूदीनुसार जिल्हास्तरावरील शासकीय/ निमशासकीय कार्यालये येथे उमेदवारांना कार्यप्रशिक्षणासाठी नियुक्ती देण्यात यावी.</p> <p>ई) सदर योजनेचा महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांमध्ये प्रचार व प्रसार व्हावा यासाठी जिल्ह्यातील महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांशी बैठक आयोजित करण्यात यावी. सदर योजनेबाबत महाविद्यालयीन युवकांना मार्गदर्शन करण्यासाठी कार्यक्रम राबविण्यात यावे. सदर योजनेअंतर्गत नोंदणीसाठी पात्र असणा-या आस्थापनांची माहिती युवकांना उपलब्ध करून देण्यात यावी.</p>
३ ऑगस्ट	<p>“मुख्यमंत्री तीर्थ दर्शन योजना”</p> <p>अ) सर्वसामान्य ज्येष्ठ नागरिकांना देशातील मोठ्या तीर्थ स्थळांना जाऊन मनःशांती तसेच अध्यात्मिक पातळी गाठणे सुकर व्हावे यासाठी राज्यातील सर्व धर्मातील ज्येष्ठ नागरिक जे ६० वर्षे किंवा त्याहून अधिक वयाचे आहेत त्यांना राज्य आणि भारतातील तीर्थक्षेत्रांना मोफत भेटीची/दर्शनाची संधी देण्यासाठी शासन निर्णय, सामाजिक न्याय विभाग, दिनांक १४.०७.२०२४ अन्वये "मुख्यमंत्री तीर्थ दर्शन योजना" सुरु करण्यात आली आहे. या योजनेच्या लाभासाठी अर्जदारांना राज्याचे अधिवास प्रमाणपत्र/ राज्यातील जन्म दाखला, सक्षम प्राधिकारी यांनी दिलेला कुटुंब प्रमुखांचा उत्पन्नाचा दाखला, रेशनकार्ड, आधारकार्ड इ. कागदपत्रे सादर करणे आवश्यक आहेत. सदर योजनेचा लाभ अधिकाधिक ज्येष्ठ नागरिकांना प्राप्त व्हावा, त्यासाठी आवश्यक असणारी कागदपत्रे त्यांना तातडीने उपलब्ध व्हावीत यासाठी विशेष शिबीर आयोजित करण्यात यावे त्यासाठी आवश्यकतेनुसार मनुष्यबळ उपलब्ध करून देण्यात यावे.</p> <p>आ) सदर योजनेचे अर्ज पोर्टल/ मोबाईल ॲप / सेतू सुविधा केंद्र येथून भरण्याची तरतूद करण्यात आली आहे. या योजनेचा लाभ अधिकाधिक ज्येष्ठ नागरिकांना प्राप्त व्हावा त्यासाठी विशेष कक्ष आयोजित करून अर्ज भरण्यासाठी ज्येष्ठ नागरिकांना आवश्यक मार्गदर्शन आणि सहकार्य करण्यात यावे.</p> <p>इ) सेतू केंद्र/ तहसिल कार्यालये इ. येथे उपस्थित राहणा-या ज्येष्ठ नागरिकांना आणि त्यांच्या प्रतिनिधींना सौजन्याची वागणूक देण्याबाबत आणि त्यांना आवश्यक ती मदत व सहकार्य देण्याबाबत सर्व संबंधितांना सूचना देण्यात याव्यात.</p> <p>ई) मुख्यमंत्री वयोश्री योजनेबाबत जिल्हा/तालुका स्तरावर व्यापक प्रसिध्दी देऊन जनजागृती निर्माण करावी.</p> <p>उ) या योजनेच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने संबंधित विभागांसोबत समन्वय साधून योजनेचा लाभ जास्तीत जास्त लाभार्थ्यांपर्यंत पोहचण्यासाठी उपाययोजना कराव्यात.</p> <p>ऊ) या योजनेकरीता आवश्यक असलेले उत्पन्नाचे दाखले, शासनामार्फत ओळख पटविण्यासाठी विहित केलेली अन्य कागदपत्रे संबंधित लाभार्थ्यांना उपलब्ध करून द्यावी.</p>

४ ऑगस्ट	<p><u>“स्वच्छ व सुंदर माझे कार्यालय”</u></p> <p>अ) विशेष मोहिम राबवून जिल्हास्तरावरील, तालुकास्तरावरील, मंडळ स्तरावरील व ग्रामस्तरावरील कार्यालयांची व परिसराची साफसफाई करावी.</p> <p>आ) कार्यालयाचे अभिलेख व दस्तऐवज यांचे वर्गीकरण व व्यवस्थापन, निंदणीकरण व महत्वाच्या दस्ताऐवजांचे स्कॅनिंग व संगणकीकरण करण्यासाठी विशेष मोहिम राबवावी.</p> <p>इ) विशेष मोहिम राबवून जिल्ह्यातील सर्व सेतू केंद्र/ महा ई-सेवा केंद्र/ आपले सरकार केंद्र यांची व परिसराची साफसफाई करावी.</p> <p>ई) सेवा हक्क अधिनियमानुसार अधिसूचित सेवा, यासाठी आवश्यक असणारी कागदपत्रे, शुल्क, सक्षम प्राधिकारी इत्यादी माहिती दर्शविणारे फलक अद्यावत करावेत.</p> <p>उ) शासनाच्या विविध योजनांची माहिती प्रसिध्दीपत्रक स्वरूपात लाभार्थ्यांपर्यंत पोहचवावी.</p> <p>ऊ) शासनाच्या विविध कार्यालयांमध्ये कार्यरत असलेल्या विभाग प्रमुख/कर्मचारी यांची नावे व संपर्क क्रमांक असलेले फलक व माहितीपुस्तके अद्यावत करण्यात यावीत.</p> <p>ऋ) कार्यालयातील अनावश्यक फर्निचर, कागदपत्रे विहित कार्यपद्धत अवलंबून दुरुस्त व आवश्यकतेनुसार नष्ट करावीत.</p>
५ ऑगस्ट	<p><u>“कृषी मार्गदर्शन कार्यक्रम”</u></p> <p>अ) शेतकरी बांधवांसाठी शेती व शेतीविषयक कामे, बीबियाणे, खते, पशूसंवर्धन, पीक संरक्षण, धान्य साठवण, कृषी उत्पादनांचे मूल्यवर्धन प्रक्रीया, बाजारपेठ उपलब्धता इ. विषयांबाबत विशेष प्रशिक्षण शिबीर आयोजित करण्यात यावे. सदर शिबीरांमध्ये मार्गदर्शन करण्यासाठी राज्यातील कृषी विद्यापीठे, महाविद्यालये, स्वयंसेवी संस्था यांमधील तज्ञ व्याख्याते तसेच, विशेष कामगिरी केलेले शेतकरी यांना आमंत्रित करण्यात यावे.</p> <p>आ) शासनामार्फत शेतकरी बांधव, अल्पभूधारक इ. साठी राबविण्यात येणा-या विविध योजना, कार्यक्रम इ. प्रसिद्धी देण्यात यावी. सदर योजनांची प्रसिद्धीपत्रके तयार करून त्यांचे वाटप करण्यात यावे.</p> <p>इ) जिल्ह्यातील / तालुक्यातील सर्व शेतकरी प्रकरणे, तसेच वर्ग २ चे वर्ग १ मध्ये रूपांतर करणेची प्रकरणे, अतिक्रमण प्रकरणे नियमित करणे किंवा अतिक्रमण दूर करणे तसेच नझूल जमिनी यांबाबत प्रलंबित प्रकरणांचा निपटारा करण्यात यावा.</p> <p>ई) १००% ई पिक पाहणी - डिजीटल क्राॅप सर्वे बाबत कार्यशाळा घेवून जनजागृती करावी. शेतकरी बांधवांना कृषी, पशूपालन इ. बाबत मार्गदर्शक आणि सहाय्यीभूत ठरणा-या संगणक प्रणाली तसेच मोबाईल ॲप्लिकेशन यांबाबत माहिती देण्यात यावी.</p>
६ ऑगस्ट	<p><u>“शेती, पाऊस आणि दाखले”</u></p> <p>अ) पुर्व मान्सून व मान्सून कालावधीत अवकाळी पाऊस/अतिवृष्टी/पूर यामुळे बाधित झालेल्या नागरिकांच्या घरांचे /शेतीचे / फळबागांचे / जनावरांचे झालेल्या नुकसानीबाबत, आपत्ती व्यवस्थापन अधिनियम, २००५ मधील तरतुदीनुसार, बाधित नागरिकांना देय असलेल्या</p>

	<p>सोई सुविधा, नुकसान भरपाई देण्यात आली आहे किंवा कसे, याबाबत सर्व कार्यालयीन आढावा घेऊन पात्र नागरिकांना लाभ देण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात यावी.</p> <p>आ) खरिप हंगामामध्ये घेण्यात येणा-या पिकांचे विमा उत्तरविण्याकरीता, अर्जदारांच्या मागणीनुसार, पिक पेरा अहवाल, सात बारा व ८-अ असे तलाठी स्तरावरून देय असलेले विविध दाखले देण्यात आलेले आहेत किंवा कसे, याबाबतचा आढावा घेऊन प्रलंबित असलेले दाखले संबंधितांना तात्काळ प्रदान करण्यात यावेत.</p>
७ ऑगस्ट	<p>“युवा संवाद”</p> <p>अ) दहावी/बारावी/ पदवी/पदवीका उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना पुढील शिक्षणासाठी तसेच रोजगारासाठी राष्ट्रीयत्व प्रमाणपत्र, वय, वर्ष व अधिवास प्रमाणपत्र, उत्पन्न प्रमाणपत्र, नॉन-क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र इ. शैक्षणिक प्रवेशासाठी आवश्यक असणारे दाखले/प्रमाणपत्र मिळणेबाबत अर्जदारांनी दाखल केलेले व प्रलंबित असलेले अर्ज निकाली काढून संबंधित अर्जदारांना सदर दाखले/प्रमाणपत्रांचे वितरण करण्यात यावे.</p> <p>आ) तसेच, जिल्ह्यातील माध्यमिक शाळा/महाविद्यालय इ. मध्ये इयत्ता ९ वी व इयत्ता ११ वी मध्ये शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांना इयत्ता १० वी व १२ वी नंतर वैद्यकीय/ अभियांत्रिकी/ औषध निर्माण शास्त्र व इतर विविध क्षेत्रातील संस्थेमध्ये प्रवेशासाठी लागणा-या प्रमाणपत्र/दाखल्यांबाबतची माहिती व सदर प्रमाणपत्र / दाखले काढण्याकरीता आवश्यक असलेली कागदपत्रांचे "माहितीपत्रक" प्रसिध्द करून त्यांचे सर्व शाळा/महाविद्यालयांमध्ये वितरण करण्याची व्यवस्था करावी. तसेच, महाविद्यालयांमधील प्राचार्य आणि सर्व शाळांमधील मुख्याध्यापकांना माहिती देऊन विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्रमिळणेबाबत अर्ज दाखल करण्याबाबत सूचना देण्यात याव्यात.</p> <p>इ) तसेच, राज्यातील विविध घटकांतील लाभार्थी विद्यार्थ्यांना केंद्र व राज्य शासनाद्वारे देण्यात येणा-या विविध शिष्यवृत्ती, त्यांच्यासाठी राबविण्यात येणारे विविध कार्यक्रम व योजनांबाबतची माहितीपत्रके देखील शाळा / महाविद्यालयांमध्ये वितरीत करण्यात यावीत.</p> <p>ई) तसेच, शालेय विद्यार्थ्यांचे आधारकार्ड तयार करणे/ अद्ययावत करणे याकरीता शाळानिहाय वेळापत्रक तयार करून त्याची अंमलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने संबंधितांना विशेष सूचना देण्यात याव्यात.</p> <p>उ) जात प्रमाणपत्र वितरण कामाचा विशेष आढावा घेऊन जास्तीत जास्त पात्र उमेदवारांना जात प्रमाणपत्रांचे वितरण करण्याबाबत सर्व संबंधितांना विशेष सूचना देण्यात याव्यात. जात प्रमाणपत्र मिळणेकरीता आवश्यक असलेली कागदपत्रे उपलब्ध करून देऊन व त्रुटींची पुर्तता करून प्रलंबित असेलली प्रकरणे देखील निकाली काढण्यात यावीत.</p> <p>ऊ) महाविद्यालयीन तसेच शालेय विद्यार्थ्यांसाठी शोभायात्रा आयोजित करून त्यांच्याद्वारे विविध शासकीय योजनांची प्रसिद्धी करण्यात यावी.</p>

८ ऑगस्ट	<p><u>“महसूल- जन संवाद”</u></p> <p>अ) महसूल अदालतींचे आयोजन करुन जिल्हाधिकारी/उपविभागीय अधिकारी/ तहसिलदार स्तरावर प्रलंबित असलेली प्रकरणे/अपिले निकाली काढण्यात यावीत.</p> <p>आ) सलोखा योजना,गावा-गावांतील व शेतातील रस्ते, पांदण रस्ते, शिव रस्ते यांबाबत तलाठी/मंडल अधिकारी स्तरावर प्रलंबित असलेले अर्ज निकाली काढण्याकरीता तलाठी कार्यालयांमार्फत शिबीरांचे आयोजन करण्यात यावे.</p> <p>इ) जमिनीविषयक आवश्यक असणा-या नोंदी अद्यावत करण्याबाबत प्राप्त अर्जावर कार्यवाही करुन अर्ज निकाली काढण्याबाबत सर्व संबंधित तलाठी/मंडल अधिकारी यांना सुचना देण्यात याव्यात.</p>
९ ऑगस्ट	<p><u>“महसूल ई-प्रणाली”</u></p> <p>अ) ई चावडी - अचूक जमीन महसूल मागणी निश्चिती करणे व ऑनलाईन जमीन महसूल भरणे याबाबत जनजागृती करावी.</p> <p>आ) हस्तदोष / तांत्रिक दोष यामुळे महाराष्ट्र जमिन महसूल संहिता-कलम १५५ प्रमाणे तहसिलदार यांचे स्थरावरील प्रलंबित आदेशांबाबत कार्यवाही करावी.</p> <p>इ) ई- फेरफार तक्रार नोंदी निर्गती - मुदत संपलेल्या सर्व फेरफार नोंदी निर्गत कराव्यात तसेच रद्द फेरफार नोंदीच आढावा घ्यावा.</p> <p>ई) ई-हक्क प्रणाली सह महसूल विभागाच्या उपलब्ध ऑनलाईन सुविधा बाबत जनजागृती शिबीर आयोजित करावे.</p> <p>उ) "आपले सरकार" या पोर्टलवर प्राप्त तक्रारींची दखल घेऊन सदर तक्रारी निकाली काढण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात यावी.</p>
१० ऑगस्ट	<p><u>“सैनिक हो तुमच्यासाठी”</u></p> <p>अ) राष्ट्रीय सुरक्षिततेच्या कामी सीमावर्ती भागामध्ये व सुरक्षिततेच्या दृष्टीने अन्य संवेदनशील भागांमध्ये तैनात असणारे संरक्षण दलातील अधिकारी, सैनिक यांना व त्यांच्या कुटुंबियांना आवश्यक असणारे, महसूल कार्यालयांकडून निर्गमित होणारे विविध दाखले/प्रमाणपत्रे मिळणेबाबत जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी किंवा समादेशक अधिकारी यांच्याकडून प्राप्त झालेले अर्जावर कार्यवाही करण्यात यावी.</p> <p>आ) संरक्षण दलात कार्यरत असताना शहीद झालेल्या कर्मचा-यांना जमीन वाटप करण्याबाबत प्रलंबित असलेल्या अर्जावर कार्यवाही करण्यात यावी. तसेच, संरक्षण दलातून सेवानिवृत्त झालेल्या अधिकारी/कर्मचारी यांना घरासाठी/शेतीसाठी जमीन वाटपाबाबत प्रलंबित असलेली प्रकरणे तात्काळ निकाली काढण्यात यावीत.</p> <p>इ) जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी कार्यालयाशी समन्वय साधुन संरक्षण दलातील कर्मचा-यांचे महसूल विभागाशी संबंधित प्रलंबित प्रश्न निकाली काढण्यात यावेत.</p>

<p>११ ऑगस्ट</p>	<p><u>“आपत्ती व्यवस्थापन मार्गदर्शन”</u></p> <p>अ) विविध प्रकारच्या आपत्तींना प्रतिबंध करण्यासाठी आणि तिच्या परिणामांची तीव्रता कमी करण्यासाठी उपाययोजनांना निश्चित करण्यात याव्यात. जिल्ह्यातील कोणत्याही आपत्तीला किंवा इशाराप्राप्त आपत्तीच्या परिस्थितीला तोंड देण्यासाठी कार्यक्षमतेच्या स्थितीचा आणि सज्जतेबाबतच्या उपाययोजनांच्या आढावा घेण्यात यावा.</p> <p>आ) आपत्तीस प्रतिबंध करण्यासाठी किंवा स्थानिक प्राधिकरणे, शासकीय व अशासकीय संघटनांच्या सहाय्याने तीव्रता कमी करण्याच्या अनुषंगाने जिल्ह्यातील विविध स्तरावरील अधिका-यांसाठी, कर्मचा-यांसाठी, नागरीकांसाठी आणि स्वयंप्रेरणेने बचाव करणा-या कार्यकर्त्यांसाठी विशेषीकृत प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात यावे.</p> <p>इ) आपत्तीच्या वेळी स्वयंप्रेरणेने बचाव करणा-या कार्यकर्त्यांची माहिती एकत्रित करून त्याबाबत स्वतंत्र अभिलेख तयार करावेत. सदर कार्यकर्त्यांना ओळखपत्रे तयार करून त्यांचे वाटप करण्यात यावे.</p> <p>ई) आपत्तीच्या वेळी साहसी कामगिरी केलेल्या नागरिकांचा सत्कार करण्यात यावा.</p> <p>अ) आवश्यकतेनुसार अतिवृष्टी/पूर अशा नैसर्गिक आपत्तीच्या परिस्थितीत संबंधित यंत्रणा नागरिकांनी घ्यावयाची काळजी याबाबतच्या सुचना प्रसारमाध्यमाद्वारे / समाजमाध्यमाद्वारे संबंधित क्षेत्रातील अधिकारी, पदाधिकारी यांच्या मार्फत सर्व संबंधित घटकापर्यंत पोहचविण्याची व्यवस्था करण्यात यावी.</p> <p>आ) नैसर्गिक आपत्ती अंतर्गत पुनर्वसनाच्या अनुषंगाने महसूल कार्यालयांशी संबंधित अडचणींचे निराकरण करण्यात यावे.</p>
<p>१२ ऑगस्ट</p>	<p><u>“एक हात मदतीचा- दिव्यांगांच्या कल्याणाचा”</u></p> <p>अ) राज्याच्या दिव्यांग व्यक्तींकरीता शासनाच्या वतीने राबविण्यात येणा-या विविध योजना/उपक्रमांबाबतची माहिती उपलब्ध करून द्यावी.</p> <p>आ) शासनाच्या विविध विभागातील योजनांचा लाभ घेण्याकरीता आवश्यक असणा-या व महसूल विभागाशी संबंधित विविध दाखले/प्रमाणपत्र उपलब्ध करून द्यावी.</p> <p>इ) विविध योजनांतर्गत देण्यात येणा-या लाभांच्या अनुषंगाने जिल्हा/तालुका स्तरावर शिबीर आयोजित करून स्वयंसेवी संस्थांच्या मदतीने उपकरणांचे वाटप करण्यात यावे.</p> <p>ई) अनाथ मुले-मुली म्हणजे आई-वडील मृत्युमुखी पडल्यामुळे अनाथ झालेली व कोणत्याही शासकीय/निमशासकीय/शासन अनुदानित अनाथ आश्रमात न राहणारे मुले-मुली यांना लाभ देण्याच्या अनुषंगाने अनाथ असल्याचे तलाठी व ग्रामसेवक यांचे व संबंधित महिला व बाल विकास अधिकारी यांचे प्रमाणपत्र देण्याच्या अनुषंगाने विशेष मोहिम राबविण्यात यावी. तसेच, या अनाथ मुलांना अनुज्ञेय असलेले लाभ मिळण्याच्या अनुषंगाने या क्षेत्रात काम करणा-या सामाजिक संस्थांची आवश्यकतेनुसार मदत घेण्यात यावी.\</p>

<p>१३ ऑगस्ट</p>	<p><u>“महसूल अधिकारी/कर्मचारी” यांचेसाठी संवाद व प्रशिक्षण</u></p> <p>अ. महसूल संवर्गातील जिल्ह्यात कार्यरत असलेल्या, सेवानिवृत्त झालेल्या अधिकारी/कर्मचारी यांच्या विविध प्रलंबित सेवाविषयक बाबी निकाली काढण्याच्या दृष्टीने जिल्हाधिकारी कार्यालय, उपविभागीय अधिकारी व तहसिलदार यांनी व्यक्तीशः संबंधितांच्या अडचणी समजून घेऊन त्या निकाली काढण्याच्या अनुषंगाने संबंधितांना सूचना देऊन आवश्यक ते मार्गदर्शन करावे.</p> <p>आ. विविध शासकीय योजना, जमीन विषयक प्रकरणे, जिल्हा स्तरीय महसूली कामे, नैसर्गिक आपत्ती व्यवस्थापन इ. विषयांमध्ये उल्लेखनीय कामगिरी केलेल्या सेवानिवृत्त/ कार्यरत अधिकारी/ कर्मचारी यांनी संबंधित विषयाबाबत मार्गदर्शन करण्यासाठी कार्यक्रमांचे आयोजन करावे.</p> <p>इ. महसूल विभागाच्या अखत्यारीतील अधिकारी/ कर्मचारी यांच्या कार्यक्षमता वाढीसाठी आवश्यक असणा-या विविध आणि विषयांसंबंधित प्रशिक्षणांचे आयोजन करण्यात यावे. यामध्ये विविध संगणक प्रणाली त्याद्वारे चालणारे शासकीय कामकाज, सदर प्रणालींचा प्रभावी वापर यांसंबंधी विषयांचा समावेश असावा/</p>
<p>१४ ऑगस्ट</p>	<p><u>“महसूल पंधरवडा वार्तालाप”</u></p> <p>अ) महसूल पंधरवडाच्या प्रसिद्धीसाठी जिल्हाधिकारी आणि संबंधित जिल्ह्याचे पालकमंत्री यांच्या उपस्थितीत पत्रकार परिषद आयोजित करण्यात यावी.</p> <p>आ) महसूल पंधरवड्यादरम्यान आयोजित करण्यात आलेले विविध कार्यक्रम शिबीरे, विशेष कक्ष, त्यास प्राप्त झालेला नागरिकांचा प्रतिसाद, अधिकारी/ कर्मचारी यांची कामगिरी, करण्यात आलेली कामे, करण्यात आलेली पदभरती विशेषतः तलाठी पदभरती, नागरिकांना उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या सेवा/ दाखले/ प्रमाणपत्रे इ. बाबींचा तपशील प्रसिद्धी माध्यमांना उपलब्ध करून देण्यात यावा.</p> <p>इ) महसूल पंधरवड्यानिमित्त आयोजित कार्यक्रमांच्या अनुषंगाने “यशोगाथा” पत्रक तयार करून प्रसारमाध्यमांना उपलब्ध करून देण्यात यावे.</p>
<p>१५ ऑगस्ट</p>	<p><u>“ महसूल संवर्गातील कार्यरत/सेवानिवृत्त अधिकारी/कर्मचारी संवाद उत्कृष्ट अधिकारी/ कर्मचारी पुरस्कार वितरण व महसूल पंधरवडा सांगता समारंभ”</u></p> <p>अ) संदर्भ क्र. १, २ व ३ मधील तरतुदीनुसार विभागनिहाय उत्कृष्ट काम करणा-या अपर जिल्हाधिकारी, उपजिल्हाधिकारी, तहसिलदार, नायब तहसीलदार, अव्वल कारकून, मंडळ अधिकारी, महसूल सहाय्यक, तलाठी, वाहन चालक, पोलीस पाटील व कोतवाल यांचा उत्कृष्ट अधिकारी/कर्मचारी म्हणून गौरव-सन्मान करण्यात यावा.</p> <p>आ) विभागीय आयुक्त कार्यालयामार्फत विभाग स्तरावर आयोजित करण्यात आलेल्या विविध स्पर्धांमध्ये (कला/साहित्य/क्रीडा इ.) यशस्वी ठरलेल्या अधिकारी/ कर्मचारी यांचा सत्कार करण्यात यावा.</p>

	<p>इ) महसूल यंत्रणेमार्फत उपरोक्त कालावधीत घेण्यात आलेल्या विविध उपक्रमांबाबतची फलनिष्पत्ती व विशेष उल्लेखनीय कामकाजाची दखल घेण्यासाठी महसूल सप्ताहाचा सांगता समारंभ आयोजित करण्यात यावा.</p> <p>ई) सदर कार्यक्रमास लोकप्रतिनिधी/पदाधिकारी, ज्येष्ठ नागरिक, स्वयंसेवी/ सामाजिक संस्थांचे प्रतिनिधी, विविध प्रसारमाध्यमांचे प्रतिनिधी, सर्व घटकातील मान्यवर व्यक्ती इ. तसेच, अन्य विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांना निमंत्रित करण्यात यावे.</p>
--	---

-*-*-*-*-.